

стремглаво полетя надолу, душата копнее да почине на светло - “Аз страдам”.

- “Гробище зад мене, гробище пред мене се тъмней” - “Слова”.

- “По стъпките ми редом никне жълта злоба, / аз семето на зло неволно сея вред” - “Не бой се и ела”.

Повече или по-малко сходни са интерпретациите на метафората за пътя, комбинирана с ред други устойчиви мотиви Яворовото творчество, и в емблематично известното стихотворение “Без път”, а също и в “Лист отбрулен”, в “Край морето” и в неговия по-късен пандан “Към брега”, в “Желание”, “Чудак”, “Нощ”, “Песен на песента ми” и “Песента на човека”; в “Идилия”, “Смъртта”, “Евреи” и “Покаяние”, в “Маска” и в “По близо до заход”. Всъщност подобно изреждане - обединяване на творби, дори когато се оправдава с присъщото за типологиите приближение - разминаване между едни или други конструкти, а оттам и (понякога) с цялостното послание на текста, е, разбира се, повече от условно. В случая обаче не са пренебрегнати съществени страни от естетиката и поетиката на текстовете. Проблемът е не толкова във високата степен на повторителност на определени мотиви, които можем да обясняваме с едни или други реминисцентни или автореминисцентни пластове в интер- и интратекстовото пространство, с едни или други цитати и автоцитати, с мълчаливи или очевидни диалози с традицията, която (корективно) се пренаписва, и пр. Проблемът, както ни се струва, е в това и доколко Яворовите текстове, след като на равнището на идеологичността признават всетърсенето - ненамиране на пътя към Другото (алтернативата на тук - битието), всетърсенето - ненамиране на граница в безкрая, могат да намерят алтернативен дискурс, алтернативен модус на мислене-говорене-сътворяване, а не пресътворяване-корекция на вече формирани дискурсивни (поетически, литературни, историко-културни,...) светове. Защото в междутекстовия прочит Яворов често се оказва (като) Ботев, само че..., като Михайловски, само че..., като Вазов, само че... Аналогичен стереотип на четене се наблюдава и при драмите му. Те са ту Шекспирови, ту Ибсенови, ту Метерлинкови, ту Чехови, ту подчертано автобиографични и пр. по ред белези на своята направа, само че не съвсем. Т. е. собствено Яворовото се определя, доколкото не е Другото. Другото е постигнало себе си, Яворовото е доколкото не е постигнало Другото или доколкото е повлияно от Другото, или до-